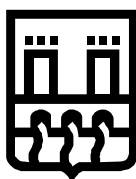

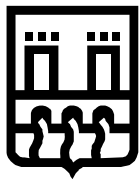
HIRI ANTOLAMENDURAKO
PLAN OROKORRA
PLAN GENERAL DE
ORDENACIÓN URBANA

DURANGOKO UDAL PLANEAMENDUKO ARAU SUBSIDIARIOEN BERRIKUSPENA

AURRERAKINA
HIZKUNTZA-AZTERLANAREN IRISMENA
ZEHAZTEA

DURANGO
Udala • Ayuntamiento
Bulego Teknikoa
Oficina Técnica

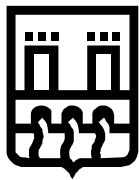
DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

0. AURKIBIDEA

1. SARRERA	2
1.1. XEDEA ETA ARAUDI-ESPARRUA	2
1.2. DURANGOKO HAPOREN AURRERAKIN DOKUMENTUA.....	3
1.3. ERAGIN LINGUISTIKOAREN EBALUAZIOA ETA HIZKUNTZA-INPAKTUAREN EBALUAZIOARI BURUZKO TXOSTENA HAPON TXERTATZEA	3
2. HIZKUNTZA-AZTERLANAREN IRISMENA	5
2.1. BALIABIDEAK	5
2.2. IRISMEN DOKUMENTUA	5
2.3. ONDORIOAK.....	6

DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

1. SARRERA

1.1. Xedea eta araudi-esparrua

Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legeak euskara toki-erakundeetan sustatzeko neurriak hartzea ezartzen du. Euskadiko Toki Erakundeei buruzko Legeak, zioen azalpenean, argi adierazten du legeak euskararen aldeko «apustu sendoa egiten duela euskararen iraunarazpen, finkapen eta garapenaren alde». Eta hauxe ere azaltzen du: «toki-administrazioak etsenplu eta gidari izan behar du euskara erabat berreskuratzearen arloan»; «... euskal udalak bide-erakusle izan behar dira eginkizun horretan. Ondorioz, lege honen asmoa da aitzindari izatea prozesu batean non botere publiko guztiek apustu irmoa egin behar baitute euskararen alde, haren normalizazio desiratu eta erabateko garapena galarazten edo oztopatzen duten trabak erauziz.»; «... toki-agintarien jardunak eskatuko du neurri bereziak hartzea euskararen alde, egoera kaxkarragoan dagoen hizkuntza ofiziala baita»; «... euskara faboratzeak bilatzen du, hain zuzen, herritarren artean benetako berdintasuna sustatzea, Hizkuntza Erregionalen edo Gutxituen Europako Kartaren 7.2 artikuluan jasotakoaren zentzuan».

Horrela bada, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko Legea garatzeko 179/2019 DEKRETUA onartu zen, azaroaren 19koa, Euskadiko toki-erakundeetan hizkuntza ofizialen erabilera instituzionala eta administratiboa normalizatzeari buruzkoa.

Dekretuak honako xede hauek ditu: euskararen eta gaztelaniaren erabilera instituzional eta administratiboak arautzea Euskadiko toki-entitateetan, eta herritarrei hizkuntza-eskubideak bermatzea toki-administrazioekiko harremanetan.

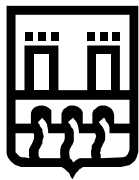
Udalen egoera soziolinguistikoan era negatiboan eragin dezaketen udal-eskumeneko planak onartzeko prozeduran eta proiektuei baimenak edo gaikuntzak emateko prozeduran, euskararen erabileraren normalizazioan izan dezaketen inpaktua ebaluatuko da, dekretu honen 50. artikuluan xedatutakoaren arabera. Gero, ebaluazio horren ondoriozko neurriak proposatuko dira, kapitulu honetan jasotako baldintzen arabera, egoki irizten bazaie.

Eragin Linguistikoaren Ebaluazioari (ELE hemendik aurrera) buruzko txostena nahitaezkoa da. Txosten horretan, planek edo proiektuek euskararen erabileraren normalizazioan izan dezaketen eragina zehaztuko da, eta inpaktu negatiborik antzemanetz gero, neurri zuzentzaileak edota konpentsazioak proposatuko dira.

ELEren xedea lurralde eremu (auzo, herri, hiri, eskualde) jakin bateko proiektu eta plan pribatu zein publikoek bertako errealitate linguistikoan izan ditzaketen balizko eraginak aurreikustea, identifikatzea eta ebaluatzea da. Horrez gain, euskararen eta euskal hiztun elkartearen egoerari kalterik eginez gero, horiek murrizteko eta aurrea hartzeko neurriak hartzea ere bai.

Honako hauek dira hizkuntza-eraginaren ebaluazioaren helburuak:

- Udalerrien egoeran eragina izan dezaketen planak eta proiektuak egiteko, ezartzeko, onartzeko eta baimentzeko prozeduretan hizkuntza-alderdiak eta euskararen erabileraren normalizazio
- Euskararen erabilera normalizatzeako onuragarrienak diren aukerak aztertzea eta kontuan
- Neurriak diseinatzea, euskararen erabileraren normalizazioaren gaineko ondorio kaltegarriak prebenitzeko, zuzentzeko eta, hala dagokionean, konpentsatzeko.

DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

1.2. Durangoko HAPOren aurrerakin dokumentua

2019ko uztailaren 17an udalbatzak hala adostuta, Durangoko Udalak indarrean zeuden Udal Planeamenduko Arau Subsidiarioak (aurrerantzean, UPAS) berrikusten hasia onartu zuen, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren bitartez (aurrerantzean, HAPO).

Proposamen berriak planteatu behar dira hirigintza mailan, Durangoko herritarren egungo beharrak asetzeko, baina etorkizuneko belaunaldien beharrak asetzeko gaitasuna ahaztu gabe, eta uneoro gogoan izanez gure ekintzek lurraldean uzten duten aztarna. Kudeaketa-eredua aldatzeak bitarteko fisikoaren, paisaiaren, ondare natural eta kulturalaren, landa-habitataren eta hiri-habitataren gaineko gogoeta egitea dakar, eta bereziki esanguratsuak izango dira etxebizitza berrien beharra, hiri-berroneratzea, ekonomia-jardueretarako lurzoruak eta mugikortasuna. Erabaki guztietan kontuan izan behar da zeharkako gaiak sor daitezkeela, hala nola irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, klima-aldaketa, osasuna edo euskara, bai eta herritarren parte-hartze egokia ere, ahal de heinean herritarrekin adostutako irizpideak ezartzeko.

HAPOren Aurrerapenak lehen hurbilketa gisa balio du erredakzio-taldeak eta udalbatzako ordezkariak aintzat hartutako alternatibak eta herritarrek parte hartzeko prozesuan sartutako ekarpenak alderatzeko. Era berean, oinarri gisa balio du, ondoren, eragindako administrazioen eta erakundeen nahitaezko txostenak biltzeko. Kontraste horretatik lortu dira izapidetu eta ondoren behin betiko onartuko den etorkizuneko dokumentu urbanistikoaren edukien oinarria izango diren irizpide berriak.

1.3. Eragin linguistikoaren Ebaluazioa eta hizkuntza-inpaktuaren ebaluazioari buruzko txostena HAPOn txertatzea

179/2019 DEKRETUaren 50. artikulua arabera, udalek, beste batzuen artean, hiri-antolamendurako plan orokorretan hizkuntza-inpaktuaren ebaluazioa egin behar dute, bai eta horien funtsezko aldaketak ere, baldin eta euskararen erabilera eragina izango badute.

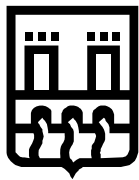
Beraz, udalaren onarpena behar duen HAPOak ELE behar du planaren funtsezko izapidekin batera gauzatu behar dena.

179/2019 DEKRETUaren 53. artikulua arabera, lehenik Hizkuntza-azterlanaren irismena zehaztu behar da. Horrela ba, planak udalean edo aztertzen den eremuan euskararen erabilera eraginik eduki dezakeen aztertzerakoan, adierazle hauek kontuan hartu dira:

- a) Aldaketak, udalerriko biztanle-kopuruan.
- b) Aldaketak, udalerria bisitatzen dutenen kopuruan.
- c) Bestelako eraginak, udalerriaren egoera soziolinguistikoan.

Adierazleok aztertu ondoren, udal-zerbitzu teknikoek hizkuntza-azterlanaren irismenari buruzko txostena bidaliko diote plan edo proiektuari funtsezko onarpena emateko eskumena duen udal-organo eskudunari.

Hizkuntza-inpaktu esanguratsua dagoela ondorioztatzen badu, beharrezkotzat joko du hizkuntza-inpaktuaren azterlana egitea. Horrela balitz, ELE udal-zerbitzu teknikoek egingo dute, zeinak, gutxienez, 179/2019 DEKRETUAREN 54. artikulua zehazten dituen alderdiak garatu behar dituen.

DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

179/2019 DEKRETUAREN 55. artikulua arabera Plana edo proiektua onartzeko funtsezko prozedura jendaurrean jartzen den aldi berean, hizkuntza-inpaktuaren azterlana jendaurrean jartzeko izapidea ere egingo da.

Bestalde, *hizkuntza-azterlanaren irismenari buruzko txostena*, Eragin Linguistikoaren Ebaluazioa eta hizkuntza-inpaktuaren ebaluazioari buruzko txostena HAPOn txertatzeko baldintzak zehaztu dira 46/2020 DEKRETUAN, martxoaren 24koa, lurralde-antolamenduko planak eta hirigintza-antolamenduko tresnak onartzeko prozedurak arautzen dituenak. Dekretu horren xedapen gehigarriaren arabera:

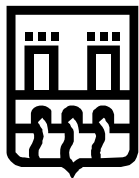
Euskadiko toki-erakundeetan hizkuntza ofizialen erabilera instituzionala eta administratiboa normalizatzeari buruzko azaroaren 19ko 179/2019 Dekretuan aurreikusitakoarekin bat etorriz, hizkuntza-inpaktuaren ebaluazioa egin behar zaien hirigintza-antolamenduko plan orokorretan, plangintza orokorra bateragarri egiteko planetan, sektorizatze-planetan, plangintzako arau subsidiarioetan eta plan partzial eta berezietan, prozedura-jarraibide hauek bete beharko dira:

Lehenengoa.– Aurrerapen-dokumentua duten plan eta arau subsidiarioetan, dokumentu horren gainean egingo dute udal-zerbitzu teknikoek «hizkuntza-azterlanaren irismenari buruzko txostena», aipatutako 179/2019 Dekretuaren 53.2 artikuluan aurreikusitakoa. Aurrerapen-dokumenturik ezean, planaren edo arau subsidiarioen proiektuaren gainean egingo da hizkuntza-azterlanaren irismenari buruzko txostena.

Bigarrena.– Beharrezkoa baldin bada 179/2019 Dekretuaren 54. artikuluan aurreikusitako «hizkuntza-inpaktuaren azterlana» egitea, planaren edo arau subsidiarioen hasierako onespeneren proiektuarekin batera prestatuko da, eta azterlanaren ondorioak proiektu horretan txertatuko dira; gainera, jendaurrean jartzeko eta kontsultak egiteko izapideak batera egingo zaizkio proiektuaren hasierako onespenerari eta azterlan horri.

Hirugarrena.– 179/2019 Dekretuaren 56. artikuluan aurreikusitako «Hizkuntza-inpaktuaren ebaluazioari buruzko txostena» hasierako onespeneren jendaurreko informazioaren eta kontsulten izapidearen ondoren egingo da; hartara, behin-behinean onartutako plan edo arauen dokumentuari erantsi ahal izango zaio txosten hori, edo, bestela, behin betiko onespeneren plangintza zehatzari.

Hori guztia dela eta, HAPOn aurrerapen dokumentuarekin bat datorren hizkuntza-azterlanaren irismena eranstasiko da hurrengo atalean.

DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

2. HIZKUNTZA-AZTERLANAREN IRISMENA

2.1. Baliabideak

Eragin linguistikoaren Ebaluazioa egiteko, Eusko Jaurlaritzak eskura jarritako aplikazioa erabili da. Bertan 179/2019 DEKRETUaren 53. artikuluan adierazleak kontutan hartzen dira, planak euskararen erabileran eraginik eduki dezakeen aztertzerako.

2.2. Irismen dokumentua

Kultura eta Hizkuntza Politika Saila		
1. PLANAREN/EGITASMOAREN GAINEKO DATUAK		
Eremua	Durango	
Udalerrria ez den eremuaren izena		
Planaren/Egitasmoaren izena	DURANGOKO HIRIGINTZA ANTOLAMENDUAREN PLAN OROKORRA (HAPO)	
Eragin Linguistikoaren Ebaluazioaz arduratuko den batzordearen izena	ELE TALDEA (Euskera Saila + Bulego Teknikoa)	

2. GALDETEGI LABURRA		
GALDERA	BAI/EZ	AZALPENA
1. Planak/egitasmoak izango du eraginik tokiko biztanleria kopuruan? (etxebizitzak eraikiko direlako, lanpostuak sortuko direlako...)	BAI	Etxebizitza gunen berriak aurreikusten dira
2. Planak/egitasmoak izango al du eragin nabarmenik tokiko bisitari kopuruan? (aisialdi guneak eraikiko direlako, zerbitzuak sortuko direlako, lanpostuak ugarituko direlako...)	BAI	Jarduera ekonomikoetarako gunen berriak eta eskualde mailako ekipamenduak aurreikusten dira
3. Planak/egitasmoak egoera soziolingistikoan beste era batera eragin nabarmenik izango du?	EZ	Ez da aurreikusten

Kultura eta Hizkuntza Politika Saila

Eremua	Durango
Planaren/Egitasmoaren izena	DURANGOKO HIRIGINTZA ANTOLAMENDUAREN PLA
Eragin Linguistikoaren Ebaluazioaz arduratuko den batzordearen izena	ELE TALDEA (Euskera Saila + Bulego Teknikoa)

Euskararen Proiekzio Indizea

Biztanleen kopurua gaur egun	29.455
Euskaldunak gaur egun kopurutan	15.585
Euskaldunak gaur egun %	52,91 %
Biztanle/bisitari berrien kopurua	2.845

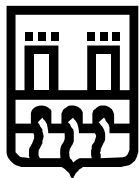
BIZTANLE/BISITARI BERRIEN JATORRIA PORTZENTAJETAI	KOPURUTAN
Araba	0,83 %
Bizkaia	69,77 %
Gipuzkoa	4,44 %
Estatuko gainontzeko lurraldeak	14,90 %
Atzerrikoak	10,07 %
DENETARA	100 %

EUSKARAREN EZAGUTZA JATORRIAREN ARABER.		Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Estatuko gainontzeko lurraldeak	Atzerrikoak
Euskaldunak %		28,54 %	36,61 %	57,37 %	5,00 %	1,00 %
Besteak %		71,46 %	63,39 %	42,63 %	95,00 %	99,00 %
Euskaldunak		7	727	72	21	3
Besteak		17	1.258	54	403	284

BIZTANLE/BISITARI BERRIEN KOPURUA EZAGUTZAREN ARABERA		
Biztanle/bisitari berrien kopurua	Etortziko diren erdaldunak	Etortziko diren euskaldunak
2.845	2.015	830

EUSKARA EZAGUTZA TASAK (ORAINGOAK ETA GEROKOAK) ETA KONPARAKETA

Biztanle/bisitari berriak + ohikoak	Biztanle/bisitari euskaldun ohikoak + berriak	Biztanle/bisitari euskaldun ohikoak + berriak %	Euskaldunen % gaur egun	EPI%	EPI
32.300	16.415	50,82 %	52,91 %	-2,09 %	-2,09

DURANGO

Udala • Udala

Bulego Teknikoa
Bulego Teknikoa

Kultura eta Hizkuntza Politika Saila

Eremua	Durango
Planaren/Egitasmoaren izena	DURANGOKO HIRIGINTZA ANTOLAMENDUAREN PLAN OROKORRA (HAPO)
Eragin Linguistikoaren Ebaluazioaz arduratuko den batzordearen izena	ELE TALDEA (Euskera Saila + Bulego Teknikoa)

		Oharrak
Guztira	29.455	
Euskaldunak - Guztira%	52,91	
Ama-hizkuntza euskara - Guztira%	27,43	
Etxean erabiltzen den hizkuntza - Guztira%	18,64	
Euskara Zerbitzua	BAI	
ESEP	BAI	2019-2022koa da eta berria lantzen dabil Udala
Faktorea biztanle kopurua	1,00	
Faktorea Euskaldunak	2,00	
Faktorea Lehen hizkuntza	0,00	
Faktorea Etxeko hizkuntza	-1,00	
Faktorea Euskararen inguruko egituraketa	0,00	
Hauskortasun indizea	1,00	
Hiren eraginaren balioa	2,00	
Euskararen proiektzio indizea	-2,09	
Bilakaera indizea	-0,09	

TXOSTENA EGIN BEHARRA - IZAERA	HIZKUNTZA INPAKTUKO AZTERLANA BAI
--------------------------------	-----------------------------------

2.3. Ondorioa

Hiri-antolamendurako plan orokorrean hizkuntza-inpaktu esanguratsua dago, eta beraz beharrezkoa da hizkuntza-inpaktuaren azterlana egitea HAPOrekin batera.

Durango, 2023ko martxoaren 2an

Juan Antonio Atutxa	Igor Zorrakin Pérez
Udaleko euskara teknikaria	Udaleko bulego teknikoko arkitekto burua